

Møtedato: 29. september 2021

Deres ref:

Vår ref:

2021/1289-3/610

Saksbehandler

Hilde Rolandsen/

Dato:

22.9.2021

Styresak 113-2021 Virksomhetsoppfølging - vurdering av behov for, og mulige utvidede tiltak

Saksdokumentene var ettersendt

Formål

Styret inviteres i denne saken til å gi innspill til foreslåtte tiltak knyttet til oppfølging av styresak 102-2021 Virksomhetsrapport nr. 6-2021 og 7-2021 (styremøte 25. august 2021) hvor styret fattet følgende i vedtakets punkt 2:

2. Styret ber adm. direktør legge frem en egen sak med vurdering av behov for, og mulige ekstraordinære tiltak for å redusere ventetid og fristbrudd, samt bringe økonomien i balanse, i styremøte i 29. september 2021.

Sammenheng med strategi og grunnleggende verdier

I Strategi for Helse Nord RHF 2021-2024 er det fastsatt fem prioriterte strategiske grep. Saken legges frem for at styret skal få større grad av trygghet for at Helse Nord RHF i samarbeid med foretaksgruppen iverksetter tiltak som bidrar til økt måloppnåelse, jf. strategiens innsatsområder 1¹, 2² og 3³.

Bakgrunn

Status for ventetider, fristbrudd og økonomi pr. utgangen av 2. tertial er urovekkende. Dersom situasjonen vedvarer ut året og inn i 2022 øker risikoen for at forutsetningene lagt i styresak 74-2021 Økonomisk langtidsplan 2022-2025 inkl. langsiktig investeringsplan 2022-2029 (ØLP) (styremøte 22. juni 2021) må justeres.

Etter styremøtet 25. august 2021 er oppfølgingsmøter med alle helseforetak gjennomført. Helse Nord RHF's vurdering er at tilbakemeldingene fra helseforetakene ikke gir tilstrekkelig trygghet for at kritiske nøkkeltall innenfor fristbudd, ventetid eller økonomi blir rettet opp så hurtig som ønskelig.

Det er særlig kombinasjonen av økt pådrag av ressurser sammenliknet med 2019 (+ cirka 1000 årsverk), 70% økning i kostnader til innleie av helsepersonell (2021 vs. 2019, hhv 279 og 166 mill. kr), kombinert med at nivået for ventetider og fristbrudd er vedvarende høyt.

Utviklingen er ikke bærekraftig. Utfasing av ekstraordinære tiltak knyttet til pandemi og bedre ressursstyring i løpende drift må ha høyeste prioritet. Samlet ressurspådrag må reduseres, først og fremst nivå for innleie av helsepersonell.

¹ Vi planlegger og styrer helhetlig og langsiktig

² Vi stiller krav til kvalitet i pasientbehandling

³ Vi forbedrer gjennom samarbeid

Langsiktig konsekvens i tilfelle manglende måloppnåelse

Helse Nord har en ambisiøs investeringsplan. De siste syv årene har styret i Helse Nord RHF gitt tydelig uttrykk for at fremdrift forutsetter at helseforetakene lykkes med forbedring, utvikling og omstilling som sikrer økonomisk bærekraft i årene fremover.

Foreløpig prognose for inneværende år vil bli nærmere omtalt i styremøtet 29. september 2021. Det er grunn til å tro at sykehusforetakene styrer mot et avvik fra plan som er 120-150 mill. kr. lavere enn forutsatt. Uten vesentlig forbedring i resultat-takt resten av året, er det vesentlig risiko for at langsiktig investeringsplan må endres.

Mulige utvidede tiltak

For å redusere risiko for å forsinke investeringsplanen, er et alternativ at foreløpige prioriteringer til nye tiltak skyves ut i tid, kombinert med at Helse Nord RHF legger til grunn en mye tettere oppfølging av fremdrift i omstillingsarbeidet i helseforetakene enn tidligere praktisert gjennom oppfølgingsmøter. Tiltakene grupperes i tre ulike kategorier:

- Virksomhetsoppfølging
- Innleie og egen bemanning
- Økonomisk langtidsplan

Foreslåtte tiltak:

ID	Virksomhetsoppfølging	Kommentar
1	Formelle oppfølgingsmøter med HF 2 ganger pr mnd. – inkl. bruk av kapasitet på tvers av foretak og fokus på bruk av private helsetjenester - for områder med lengst ventetid.	Må finne egnet form og omprioritere ressurser i det regionale helseforetaket.
2	Hyppigere oppfølgingsmøter med styreledere i foretak der utfordring er størst.	Må finne egnet form som ikke er for tidkrevende.
3	Krav om at enkelte egnede pasientforløp som hovedregel skal utføres digitalt, f.o.m. 2022.	Anbefaling vil komme fra Helse Nord RHF ved utarbeidelse av Oppdragsdokument 2022.
4	Nærmere gjennomgang av aktivitet og ressurser innenfor psykisk helsevern.	Målsetting: Avdekke tiltak som kan gi mer aktivitet innenfor samme ressurspådrag.
5	Benytte ledig på tvers av foretaksgrenser. ⁴	Både Finnmarkssykehuset og Helgelandssykehuset har ledig kapasitet. Det foreslås at utvalgte aktiviteter i en

⁴ Jf. nasjonalt mål for spesialisthelsetjenesten om å « redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen ».

		avgrenset periode flyttes, forutsatt pasientens samtykke (fritt sykehusvalg, rett til å vente). Foretaksmøte må vurderes.

Tabell 1 – Mulige tiltak virksomhetsoppfølging

ID	Innleie og egen bemanning	Kommentar
11	Tettere oppfølging av innleie i helseforetak.	Mer detaljert oppfølging av krav 79 og 80 i Oppdragsdokument 2021
12	Forsere arbeid med aktivitetsstyrt bemanningsplanlegging. Pilot Finnmarkssykehuset.	Langsiktig effekt – Analyseressurs i Helse Nord RHF frigjøres for å bistå i arbeidet med personvernforordningen.
13	Krav om bruk av GAT ⁵ i ressursstyring for alle leger f.o.m. 1.x.2022.	Ref. prosjekt «Vel planlagt», UNN Krav legges inn i OD 2022.
14	Krav om forsert arbeid med oppgavedeling, 1. prioritet intensiv (uten å utelukke andre områder).	Gode eksempler i flere helseforetak, arbeidet bør systemiseres og implementeres raskere. Krav legges i OD 2022.

Tabell 2 – Mulige tiltak innleie og egen bemanning

ID	Økonomisk langtidsplan	Kommentar
21	Forsere arbeidet med <i>Innkjøp 2023</i> .	Krav i OD 2022, styringsmodell anskaffelser – forsere samordning.
22	Holde tilbake enkelte planlagte tildelinger i ØLP.	Effekt inntil 35 mill. kr. i 2022
23	Raskere fremdrift for gjennomgang av og mulig utfasing av enkelte regionale funksjoner som kan legges til linjeaktivitet.	Potensiale 10-15 mill. kr. (?)
24	Styrke kjøp av private helsetjenester ytterligere.	Vil gi effekt på kort sikt (ventetid/fristbrudd). Forutsetter at kostnader til egne ressurser eller innleie også faller bort.
25	Utsette oppstart av nye store byggeprosjekter frem til drift i større grad er under kontroll.	Beslutningspunkt vurderes ifb. rullering økonomisk langtidsplan 2022.

Tabell 3 – Mulige tiltak økonomisk langtidsplan

Adm. direktører i helseforetakene er invitert til å komme med innspill til ekstraordinære tiltak, jf. brev av 27. august 2021. Flere innspill er innarbeidet i tabell 1-3.

⁵ GAT: Verktøy for arbeidsplanlegging

Adm. direktørs vurdering

Adm. direktør mener at foreslåtte tiltak vil bidra til å redusere usikkerheten som på nåværende tidspunkt preger situasjonen. Helse Nord RHF har behov for nærmere dialog med helseforetakene knyttet til forbedringsarbeidet, og kan bidra med ressurser på enkelte områder.

Tettere oppfølging av helseforetakene betyr ikke at Helse Nord RHF overtar ansvar for oppgavene som styrene i helseforetaket har, jf. oppdragsdokument.

Tettere oppfølging av helseforetakene forutsetter omprioritering av ressurser i Helse Nord RHF, og godt lagspill med helseforetakene med respekt for hverandres roller. Administrerende direktør mener at tettere samarbeid vil fremme felles forståelse for utfordringer og felles mål.

Adm. direktør vil følge opp tiltakene i dialog med helseforetakene.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF tar informasjonen om behov for, og mulige utvidede tiltak til orientering.
2. Styret ber adm. direktør komme tilbake til oppfølging av foreslåtte tiltak i løpende virksomhetsrapporter fremover.

Bodø, den 22. september 2021

Cecilie Daae
adm. direktør